EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 7. 2021
COM(2021) 401 final

2021/0222 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Chorvátska

{SWD(2021) 197 final}

2021/0222 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Chorvátska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti[1], a najmä na jeho článok 20,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Pandémia ochorenia COVID-19 má rušivý vplyv na hospodárstvo Chorvátska. V roku 2019 dosahovalo Chorvátsko hrubý domáci produkt na obyvateľa (HDP na obyvateľa) na úrovni 42,7 % priemeru Únie. Z prognózy Komisie z jari 2021 vyplýva, že reálny HDP Chorvátska v roku 2020 klesol o 8,0 % a v období 2020 – 2021 by mal kumulatívne klesnúť o 3,4 %. Medzi dlhodobejšie aspekty s vplyvom na strednodobú hospodársku výkonnosť patrí ťažkopádne podnikateľské prostredie, nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a nedostatok pracovnej sily, ako aj nízke investície do výskumu a vývoja a digitálnych infraštruktúr, pričom všetky tieto aspekty prispievajú k nízkemu potenciálnemu rastu. Chorvátsko navyše musí zvýšiť efektívnosť svojej verejnej správy s cieľom skvalitniť navrhovanie, koordináciu, vykonávanie a vyhodnocovanie verejných politík a zabezpečiť kapacitu na čerpanie fondov Únie v záujme potenciálneho prílevu finančných prostriedkov Únie v približnej výške 40 % HDP v období do konca roka 2027.

(2) Rada 9. júla 2019 a 20. júla 2020 adresovala Chorvátsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada konkrétne odporúčala prijať v súlade so všeobecnou únikovou doložkou Paktu stability a rastu všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia; keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií; posilniť rozpočtový rámec a monitorovanie podmienených záväzkov na ústrednej a miestnej úrovni; posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti a podporovať vyvážené geografické rozmiestnenie zdravotníckych pracovníkov a zariadení, užšiu spoluprácu medzi všetkými úrovňami správy a investície do elektronického zdravotníctva. Rada ďalej odporúčala posilniť opatrenia a inštitúcie trhu práce a ich koordináciu so sociálnymi

[1] Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

službami pri súčasnej konsolidácii sociálnych dávok a zvýšení ich schopnosti znižovať chudobu. Odporúčala uskutočniť reformu vzdelávania a zlepšiť prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave na všetkých úrovniach, ako aj ich kvalitu a relevantnosť pre trh práce a zároveň podporovať získavanie zručností. Rada Chorvátsku odporúčala zachovať opatrenia na zabezpečenie likvidity pre malé a stredné podniky a samostatne zárobkovo činné osoby; ďalej znižovať parafiškálne poplatky a obmedzenia, ktoré sú súčasťou regulácie trhu s tovarom a so službami; zlepšiť správu a riadenie v štátom vlastnených podnikoch a zintenzívniť predaj týchto podnikov a nevýrobných aktív. Rada Chorvátsku odporúčala posilniť kapacitu a efektívnosť verejnej správy v oblasti navrhovania a vykonávania verejných projektov a politík na ústrednej a miestnej úrovni; znížiť územnú roztrieštenosť verejnej správy a zefektívniť funkčné rozdelenie právomocí a po porade so sociálnymi partnermi zaviesť harmonizované rámce stanovovania miezd v celej verejnej správe a verejných službách. Chorvátsku sa ďalej odporúčalo čím skôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a sústreďovať hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na výskum a inovácie, udržateľnú mestskú a železničnú dopravu, čistú energiu, obnoviteľné zdroje energie a environmentálnu infraštruktúru, zelenú a digitálnu transformáciu, a to s ohľadom na regionálne rozdiely. Napokon Rada odporúčala posilniť predchádzanie korupcii a jej postihovanie, najmä na miestnej úrovni, a zvýšiť efektívnosť systému súdnictva. Na základe posúdenia pokroku pri plnení týchto odporúčaní pre danú krajinu v čase predloženia plánu obnovy a odolnosti Komisia dospela k záveru, že odporúčanie týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia a odporúčanie zachovať primeranú likviditu pre MSP a samostatne zárobkovo činné osoby sú v plnej miere vykonané.

(3) Komisia 2. júna 2021 uverejnila hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011[2] týkajúce sa Chorvátska. Komisia na základe svojej analýzy dospela k záveru, že v Chorvátsku existujú makroekonomické nerovnováhy, najmä v dôsledku vysokého verejného, súkromného a zahraničného dlhu v kontexte nízkeho potenciálneho rastu.

(4) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Chorvátsko predložilo Komisii 14. mája 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Po predložení plánu nasledoval proces konzultácií s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zodpovednosť štátu za svoj plán obnovy a odolnosti je základom jeho úspešnej realizácie a trvalého vplyvu na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôveryhodnosti na únijnej úrovni. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.

(5) Plány obnovy a odolnosti by mali napĺňať všeobecné ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094[3] s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19. Mali by podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

[3] Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

Únie tým, že budú prispievať k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(6) Plnenie plánov obnovy a odolnosti členských štátov bude predstavovať koordinované investičné a reformné úsilie v rámci celej Únie. Vďaka koordinovanému a súbežnému vykonávaniu a vďaka realizácii cezhraničných projektov sa tieto reformy a investície budú navzájom posilňovať a vytvoria pozitívne externality v celej Únii. Približne jedna tretina vplyvu mechanizmu na rast a tvorbu pracovných miest v členských štátoch teda bude externalitou pochádzajúcou z iných členských štátov.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

(7) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.1 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241, pričom zohľadňuje osobitné výzvy a finančné prostriedky pridelené dotknutému členskému štátu.

(8) Plán zahŕňa opatrenia, ktoré prispievajú ku všetkým šiestim pilierom, pričom značný počet komponentov plánu sa týka viacerých pilierov. Takýto prístup pomáha zabezpečiť komplexné zohľadnenie každého piliera koherentným spôsobom. Osobitný dôraz na inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a na ekonomickú a inštitucionálnu odolnosť, rovnomerne zastúpený v rámci jednotlivých pilierov, sa považuje za primerane vyvážený vzhľadom na osobitné výzvy Chorvátska.

(9) Zelený rozmer plánu zahŕňa príslušné opatrenia, ktoré by mali prispieť k dosiahnutiu cieľa v oblasti klímy a k ochrane životného prostredia a biodiverzity. Hlavné komponenty zamerané na zelenú transformáciu tvoria investície do obnovy budov, energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, nakladania s odpadmi a vodného hospodárstva a udržateľnej a inovačnej mobility. Plán okrem toho zahŕňa investičné úsilie v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, ochrany biodiverzity a ekosystémov a prechodu na zelené pracovné miesta a obehové hospodárstvo. Silný dôraz sa kladie na digitálnu transformáciu chorvátskeho hospodárstva a spoločnosti, keďže plán zahŕňa rôzne opatrenia na podporu digitalizácie verejnej správy a poskytovania online verejných služieb. Nechýbajú investície do pevnej a bezdrôtovej digitálnej pripojiteľnosti a doplňujúce reformy v súlade s hlavnou iniciatívou Únie týkajúcou sa digitálnej pripojiteľnosti a so spoločným súborom nástrojov Únie pre pripojiteľnosť[4] s cieľom uľahčiť investície do digitálnych infraštruktúr vo vzdialených vidieckych oblastiach, ktoré z hľadiska služieb gigabitového pripojenia zaostávajú.

(10) Príspevok plánu k pilieru inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu sa výrazne zameriava na zlepšovanie podnikateľského prostredia, podporu MSP a veľkých podnikov, ako aj na stimuláciu inovácií a výskumu a vývoja. Opatrenia zahŕňajú ďalšie znižovanie administratívnej a parafiškálnej záťaže pre podniky, liberalizáciu viacerých regulovaných povolaní, umožnenie prístupu podnikov ku kapitálu v záujme vyššej miery konkurencieschopnosti a zvýšenia produktivity pri súčasnom prispôsobení ich pracovných postupov zelenej a digitálnej transformácii, a to aj zvýšením ich investícií do zelených technológií. Popritom sa plán zameriava na

[4] Odporúčanie Komisie 2020/1307: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32020H1307

zvýšenie udržateľnosti cestovného ruchu a zavádzania digitálnych technológií v tomto odvetví, najmä prostredníctvom modernizácie infraštruktúry s cieľom zvýšiť jej energetickú efektívnosť a využívanie obnoviteľných zdrojov energie, a zároveň podporuje prijímanie nových podnikateľských plánov v súlade so zásadami obehového hospodárstva. Sociálna súdržnosť by sa mala posilniť najmä prostredníctvom aktívnych politík trhu práce, ktoré sa zameriavajú aj na zraniteľné skupiny, ďalej prostredníctvom opatrení v oblasti vzdelávania a sociálnych politík zacielených na znižovanie chudoby. Posilniť by sa mala aj územná súdržnosť, najmä dostupnosť a prepojenie menej husto obývaných oblastí a ostrovov, a to rozšírením, modernizáciou a zlepšením riadenia cestnej, železničnej a námornej infraštruktúry, zabezpečením lepšieho prepojenia elektrizačnej sústavy na osi juh – sever a modernizáciou verejných kanalizačných a vodovodných sietí.

(11) Pilier týkajúci sa zdravia a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti podporia pozitívne zmeny v systéme zdravotnej starostlivosti, pokiaľ ide o nevyhnutné štrukturálne reformy, ako aj požiadavky na infraštruktúru a zdravotnícke vybavenie, čím sa zároveň posilní hospodárska, sociálna a územná súdržnosť a konvergencia v rámci Chorvátska a Únie. Ďalej sa počíta s opatreniami na dosiahnutie úplného územného pokrytia z hľadiska primárnej zdravotnej starostlivosti a dostupnosti liekov, čím sa zlepší odolnosť a pripravenosť systému zdravotnej starostlivosti a zároveň sa zvýši kvalita života vo vidieckych a vzdialených oblastiach a na ostrovoch. Plán obsahuje podporu dlhodobej starostlivosti prostredníctvom investícií na zvýšenie dostupnosti, prístupnosti a kvality služieb domácej a komunitnej starostlivosti, ako aj inštitucionálnej starostlivosti výlučne pre osoby, ktoré od týchto služieb funkčne úplne závisia, pričom viaceré komponenty sú určené na posilnenie verejnej správy a inštitucionálnej odolnosti. Plán zahŕňa dôležité opatrenia v oblasti vzdelávania, predovšetkým zvýšenie účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve prostredníctvom investícií do infraštruktúry, umožnenie jednozmenného školského vzdelávania, zvýšenie počtu povinných vyučovacích hodín na základných školách, revíziu učebných plánov a modernizáciu vysokoškolského vzdelávania, ktoré by mali viditeľne zlepšiť výsledky v oblasti vzdelávania. Očakáva sa, že reformy znížia roztrieštenosť verejných výskumných inštitúcií, prispejú k prechodu na financovanie výskumu a inovácií so zreteľom na výsledky a umožnia lepší kariérny postup výskumných pracovníkov s osobitným zameraním na oblasti vedy, technológie, inžinierstva, matematiky a informačných a komunikačných technológií.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaniach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

(12) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti prispeje k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu vrátane ich fiškálnych aspektov, ako aj v odporúčaniach vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 adresovaných Chorvátsku, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.

(13) Odporúčania týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na pandémiu možno považovať za odporúčania, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti plánu obnovy a odolnosti Chorvátska, a to bez ohľadu na skutočnosť, že Chorvátsko vo všeobecnosti primerane a dostatočne zareagovalo na okamžitú potrebu podporiť hospodárstvo

fiškálnymi prostriedkami v rokoch 2020 a 2021 v súlade s ustanoveniami všeobecnej únikovej doložky.

(14) Plán zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaniach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Chorvátsku v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020, a to najmä pokiaľ ide o verejnú správu, odolnosť systému zdravotnej starostlivosti, zamestnanosť, vzdelávanie a zručnosti predovšetkým pre zraniteľné skupiny, transformáciu v súvislosti so zmenou klímy a digitálnu transformáciu, podnikateľské prostredie a súdnictvo.

(15) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia na posilnenie rozpočtového rámca a prispieva k riešeniu výziev chorvátskej verejnej správy vrátane rámca stanovovania miezd a otázky roztrieštenosti na úrovni miestnych samospráv. Osobitné opatrenia sú zamerané na posilnenie kapacity a efektívnosti verejnej správy pri navrhovaní a vykonávaní verejných projektov a politík. V chorvátskom pláne sa predpokladajú opatrenia na zlepšenie účinnosti systému súdnictva a navrhujú sa konkrétne záväzky s cieľom skrátiť trvanie súdnych konaní, znížiť počet nevybavených prípadov a zlepšiť digitalizáciu súdnictva. Zámerom plánu je aj posilniť predchádzanie korupcii a jej postihovanie.

(16) Plán sa zaoberá odporúčaním Rady vykonať reformu systému vzdelávania prostredníctvom opatrení na zvýšenie účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve, zvýšenie počtu povinných vyučovacích hodín na základných školách, aktualizovanie učebných plánov, podporu digitálnych zručností a modernizáciu vysokoškolského vzdelávania. Cielené reformy a investície by mali skvalitniť postupy vo verejných službách zamestnanosti a pomôcť zvýšiť účasť na trhu práce prijatím aktívnych politík trhu práce, zavedením poukazov na programy odbornej prípravy a zvyšovania úrovne zručností a zmenou pracovného práva. Výzvy týkajúce sa chorvátskeho systému sociálneho zabezpečenia sa riešia prostredníctvom opatrení na zlepšenie pokrytia, primeranosti a zamerania sociálnych dávok a opatrení umožňujúcich rozvoj nových sociálnych služieb.

(17) Chorvátsky plán obnovy a odolnosti by mal skvalitniť podnikateľské prostredie v krajine a odstrániť prekážky rastu a investícií, ktoré boli viackrát po sebe identifikované v odporúčaniach Rady. Cieľom balíka opatrení venovaných podnikateľskému prostrediu je znížiť administratívnu záťaž a parafiškálne poplatky, znížiť regulačné požiadavky na odborné služby a zlepšiť prístup k financovaniu. Opatrenia zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti sú zamerané aj na zlepšenie správy a riadenia štátom vlastnených podnikov a zintenzívnenie predaja takýchto podnikov a nevýrobných aktív. Významná časť investícií by sa mala orientovať na zelenú a digitálnu transformáciu. Dôležité investície, s ktorými sa počíta v pláne obnovy a odolnosti, sú zamerané na riešenie odporúčaní Rady týkajúcich sa energetickej efektívnosti, environmentálnej infraštruktúry a efektívnejšieho systému dopravy. V chorvátskom pláne obnovy a odolnosti sa počíta s ďalšími opatreniami aj na riešenie ostatných odporúčaní Rady adresovaných Chorvátsku vrátane odporúčaní v oblasti výskumu a inovácií a zdravotnej starostlivosti.

(18) Očakáva sa, že riešením uvedených výziev plán obnovy a odolnosti zároveň prispeje k náprave nerovnováh[5], ktorým Chorvátsko čelí, najmä pokiaľ ide o vysokú úroveň verejného, súkromného a zahraničného dlhu v kontexte nízkeho potenciálneho rastu.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

(19) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť členského štátu, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politík pre deti a mládež, a značne zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Únie.

(20) Zo simulácií Komisie vyplýva, že plán obnovy a odolnosti má potenciál zvýšiť do roku 2026 HDP Chorvátska o 2,9 %[6]. Implementácia investícií a vykonávanie reforiem obsiahnutých v pláne by mali pomôcť riešiť kľúčové nedostatky chorvátskeho hospodárstva, napríklad pomerne nízku zamestnanosť a rastový potenciál. Investície do výskumu a inovácií majú byť prínosom pre konkurencieschopnosť a produktivitu Chorvátska, zatiaľ čo zvyšovanie úrovne zručností by mohlo zlepšiť konkurencieschopnosť pracovnej sily a znížiť nedostatok zručností a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami na trhu práce. Značné investície do vzdelávania by mali pomôcť zlepšiť vzdelávacie výstupy. Všetky uvedené opatrenia by mali viesť k rastu ľudského kapitálu, produktivity práce a zvýšiť tak príspevok pracovnej sily k potenciálnemu rastu.

(21) Pokračujúca liberalizácia trhu so službami vrátane viacerých odborných služieb by mala byť prínosom pre spotrebiteľov, zvýšiť hospodársku súťaž a tvorbu pracovných miest. Zníženie administratívnej záťaže a parafiškálnych poplatkov, ako aj administratívne opatrenia týkajúce sa zlepšenia riadenia štátom vlastnených podnikov a verejného obstarávania, boja proti korupcii a posilnenia kapacít na boj proti praniu špinavých peňazí by mali prispieť k splneniu záväzkov Chorvátska po vstupe do európskeho mechanizmu výmenných kurzov (ERM II). Tieto kroky pozitívne ovplyvnia dôveru investorov, čím sa Chorvátsko stane atraktívnejším pre prichádzajúce investície a prenos know-how. Uvedené reformy a investície do efektívnejšieho systému dopravy, pokračujúcej dekarbonizácie priemyselných odvetví, zvyšovania energetickej hospodárnosti budov a podpory zelenej a digitálnej transformácie by mali posilniť konkurencieschopnosť a celkovo zvýšiť udržateľnosť hospodárstva.

(22) Plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia zamerané na zlepšenie zamestnateľnosti najzraniteľnejších osôb, čím sa zníži sociálne vylúčenie a chudoba. Riziko chudoby a sociálneho vylúčenia v Chorvátsku úzko súvisí s nezamestnanosťou a neaktivitou.

---

[5] Tieto makroekonomické nerovnováhy sa uvádzajú v odporúčaniach z rokov 2019 a 2020 vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

[6] Tieto simulácie odrážajú celkový vplyv Nástroja Európskej únie na obnovu, čo zahŕňa aj financovanie programu ReactEU, a zvýšené financovanie programov Horizont Európa, InvestEU, FST, programu rozvoja vidieka a RescEU. Táto simulácia nezahŕňa možný pozitívny vplyv štrukturálnych reforiem, ktorý môže byť podstatný.

Riziku chudoby sú relatívne viac vystavené staršie osoby, osoby so zdravotným postihnutím a osoby žijúce v domácnostiach nezamestnaných, pričom pretrváva nízke pokrytie aj nízka primeranosť systému dávok v nezamestnanosti. Plán obnovy a odolnosti obsahuje záväzok zvýšiť primeranosť a rozšíriť pokrytie „garantovanej minimálnej dávky“, ktorá je kľúčovým druhom príspevku určeným na znižovanie chudoby. Podobne by sa malo prikročiť k zvýšeniu dávok v nezamestnanosti, predĺženiu ich vyplácania a zvýšeniu minimálnych dôchodkov. Osobitný zreteľ sa na najzraniteľnejšie skupiny kladie aj v opatreniach týkajúcich sa odbornej prípravy a rozvoja zručností v cestovnom ruchu a v oblastiach spojených so zelenou a s digitálnou transformáciou.

(23) Plán zahŕňa rôzne intervencie s cieľom prispieť k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, ktoré sú okrem iného zamerané na rozšírenie prístupu k vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, rozvoj digitálnych riešení na výmenu údajov o sociálnych dávkach a zavedenie služieb sociálneho mentorstva na podporu zamestnanosti a sociálneho začlenenia, najmä pre mládež.

Zásada „výrazne nenarušiť“

(24) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti zabezpečí, že žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele (hodnotenie A) v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852[7] (zásada „výrazne nenarušiť“).

(25) Chorvátsko v súlade s nariadením (EÚ) 2021/241 a s technickým usmernením Komisie k zásade „výrazne nenarušiť“ (2021/C 58/01) predložilo dôkazy a záruky potvrdzujúce, že opatrenia na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti by nemali viesť k výraznému narušeniu ktoréhokoľvek zo šiestich environmentálnych cieľov, ktorými sú zmiernenie zmeny klímy; adaptácia na zmenu klímy; udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov; obehové hospodárstvo; prevencia a kontrola znečisťovania a ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov.

(26) Predpokladá sa, že vďaka výberu opatrení, ktoré k environmentálnym cieľom buď významne prispievajú, alebo majú na ne nulový alebo zanedbateľný predvídateľný vplyv, sú mnohé opatrenia v pláne už od začiatku v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“ (napr. v oblastiach ako vzdelávanie a odborná príprava, trh práce, verejná správa). V prípade potreby by sa zamedzenie výraznému narušeniu malo zabezpečiť osobitnými míľnikmi a cieľmi. Konkrétne by investície do zachytávania a ukladania oxidu uhličitého nemali zahŕňať nákup, resp. používanie zariadení na využívanie techník zvyšovania výťažnosti ropy ani zvýšenú produkciu ropy. Podobne by sa v prípade investícií do geotermálnej energie malo prostredníctvom míľnika a cieľa zabezpečiť, aby tieto projekty nezahŕňali žiadny prieskum ani ťažbu ropy alebo plynu, aby sa na takéto účely nenakupovali žiadne zariadenia, aby nedochádzalo k uvoľňovaniu metánu a aby geotermálne vŕtanie nemalo škodlivý vplyv z hľadiska nedostatku vody a kvality vody. Investičný projekt letiska Zadar je osobitne zameraný na elektrifikáciu letiska a inštaláciu fotovoltiky, čím je zabezpečené, že žiadna

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

podpora na základe nariadenia (EÚ) 2021/241 nebude použitá na fyzické rozšírenie letiska. Prostredníctvom míľnika týkajúceho sa investícií do spaľovní zdravotníckeho odpadu v centre Záhrebu by sa malo zabezpečiť, aby boli spaľovne vybavené linkami na energetické zhodnocovanie nerecyklovateľného nebezpečného zdravotníckeho odpadu so systémom čistenia spalín a systémom nepretržitého monitorovania emisií. Osobitná pozornosť sa venuje aj horizontálnym schémam, v prípade ktorých by sa míľnikmi malo zaistiť, aby sa do návrhu daných schém zakotvili požiadavky na dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

(27) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.5 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu klimatických cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 40,3 % celkových prostriedkov pridelených na plán, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2021/241 je plán obnovy a odolnosti v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.

(28) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa dlhodobé reformy a investície prispievajúce k zelenej transformácii. Patria medzi ne investície do energetickej efektívnosti prostredníctvom obnovy fondu verejných a súkromných budov, reformy na uľahčenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, investície do geotermálnej energie a do elektrizačnej a distribučnej sústavy s cieľom uľahčiť integráciu obnoviteľných zdrojov energie. Investície do zachytávania a geologického ukladania oxidu uhličitého by mali umožniť názorné predvedenie inovačných technológií s potenciálom zmierňovania zmeny klímy. Súčasťou plánu obnovy a odolnosti je okrem toho podpora zavádzania moderných biopalív, výroby vodíka z obnoviteľných zdrojov a zavádzania infraštruktúry čerpacích staníc, čím sa podporí prechod na udržateľnú mobilitu v nasledujúcom desaťročí. V pláne sa podporuje prechod z cestnej dopravy na železničnú pri súčasnom investovaní do vozidiel a plavidiel s nulovými emisiami a do podpory súvisiacej infraštruktúry. K dosiahnutiu cieľov zelenej transformácie by na záver mali prispieť aj investície do rozvoja zelených zručností, podpory MSP a veľkých podnikov pri investovaní do výrobných procesov šetrných k životnému prostrediu a do zvyšovania udržateľnosti cestovného ruchu.

(29) Celkovo sú reformy a investície, ktoré prispievajú k zelenej transformácii, zosúladené s existujúcimi národnými plánmi. Pokiaľ ide o environmentálne politiky, plán obnovy a odolnosti by mal priamo prispievať k lepšiemu riadeniu prírodných zdrojov. Súčasťou plánu sú investície do infraštruktúry s cieľom zmodernizovať vodovodné a kanalizačné siete a urýchliť prechod na obehové hospodárstvo. S cieľom znížiť podiel odpadu smerujúceho na skládky sa v pláne prideľujú finančné prostriedky na novú infraštruktúru vrátane recyklačných zariadení a stredísk na triedenie odpadu. Plán zahŕňa investície na podporu obehového hospodárstva v poľnohospodárstve so zámerom prispieť k zníženiu plytvania potravinami. Patria sem aj osobitné opatrenia na podporu ochrany biodiverzity, ako je obnova riek, záplavových území a eliminácia inváznych druhov v citlivej oblasti v delte rieky Neretva. Týmito opatreniami by sa mal zabezpečiť trvalý vplyv chorvátskeho plánu obnovy a odolnosti na zelenú transformáciu, a to aj na ochranu biodiverzity a životného prostredia.

(30) Reformy a investície by mali významne prispieť k napredovaniu smerom k cieľom Chorvátska v oblasti dekarbonizácie a klímy, ako sa stanovuje v chorvátskom národnom energetickom a klimatickom pláne na rok 2030 a v dlhodobej stratégii dekarbonizácie. Pokiaľ ide o environmentálne ciele vymedzené v nariadení (EÚ) 2020/852, plán obsahuje významné opatrenia na zmiernenie zmeny klímy zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov, najmä prostredníctvom zvýšenia energetickej hospodárnosti fondu budov, investícií na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie v energetike a doprave, ako aj využívania inovačných technológií. Plán obsahuje dôležité opatrenia súvisiace s adaptáciou na zmenu klímy vrátane podpory udržateľného využívania vodných zdrojov znižovaním strát vody a spotreby energie vo vodovodných sieťach. Plán zahŕňa aj rozsiahle investície do prevencie povodňového rizika, v rámci ktorých sa podporujú riešenia blízke prírode. Chorvátsky plán by mal prispieť k plneniu cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 a k cieľu klimatickej neutrality Únie do roku 2050.

Príspevok k digitálnej transformácii

(31) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.6 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu digitálnych cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 20,4 % celkových prostriedkov pridelených na plán, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241.

(32) Akcie na podporu digitálnej transformácie prestupujú celý plán obnovy a odolnosti Chorvátska, v čom vidno široký rozsah a prierezovosť plánovaného úsilia v oblasti digitalizácie. Digitálnej transformácii chorvátskeho hospodárstva a spoločnosti je v pláne obnovy a odolnosti výlučne venovaný samostatný komponent, ktorý obsahuje konzistentné opatrenia na podporu digitalizácie verejnej správy a poskytovania online verejných služieb. Zahŕňa aj investície do digitálnej pripojiteľnosti, ktorých cieľom je zlepšiť digitálnu infraštruktúru pre pevné a mobilné internetové služby vo vzdialených vidieckych oblastiach, ktoré z hľadiska digitálnej integrácie zaostávajú.

(33) Popri uvedenom osobitnom komponente, ktorý je venovaný digitálnej transformácii, prispieva k digitálnej transformácii Chorvátska aj väčšina ostatných komponentov. Plán zahŕňa významné opatrenia na digitalizáciu dopravy, energetiky, zdravotníctva, súdnictva a vzdelávania s osobitnými investíciami do digitálnych nástrojov vo vysokoškolskom vzdelávaní. Plánuje sa vypracovanie komplexnej stratégie na riadenie digitálnej transformácie chorvátskej spoločnosti a hospodárstva v nasledujúcom desaťročí, v ktorej sa vymedzia strategické ciele digitálnej transformácie hospodárstva, verejnej správy a súdnictva, ciele digitálnej pripojiteľnosti a rozvoja digitálnych zručností.

(34) Očakáva sa, že reformy a investície súvisiace s digitalizáciou, ktoré sa podporia v pláne obnovy a odolnosti, budú mať trvalý vplyv. Investície na podporu digitálnej transformácie verejnej správy Chorvátska by mali napríklad priniesť systémové zmeny smerom k rozvoju interoperabilných systémov na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni a smerom k rozhodovacím procesom verejnej správy založeným na údajoch. Podľa predpokladov by mali zároveň prispieť k transformácii interakcie medzi chorvátskou verejnou správou a jej používateľmi. Očakáva sa, že investície do pripojiteľnosti takisto pomôžu znížiť digitálnu priepasť medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, pričom sa počíta s doplňujúcimi opatreniami financovanými z iných

vnútroštátnych fondov alebo fondov Únie s cieľom zaistiť splnenie cieľov Únie v oblasti gigabitového pripojenia.

Trvalý vplyv

(35) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti bude mať na Chorvátsko do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.

(36) Reformy zamerané na zníženie administratívneho a finančného zaťaženia podnikov zjednodušením ťažkopádnych právnych predpisov a znížením parafiškálnych poplatkov by mali byť prínosom pre tvorbu hodnoty v súkromnom sektore. Podobne by opatrenia na boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, ako aj reformy v súdnictve na zníženie počtu nevybavených prípadov a skrátenie času potrebného na uzavretie súdnych konaní mali posilniť inštitúcie, zvýšiť dôveru investorov a pomôcť Chorvátsku prilákať investície a know-how. Reformy v záujme liberalizácie regulovaných povolaní by mali v hospodárstve zvýšiť hospodársku súťaž, čo bude prínosné pre spotrebiteľov a tvorbu pracovných miest. Očakáva sa, že reformy, ktorými sa zvýši efektívnosť a účinnosť rámca pre výskum a inovácie, ako aj vylepšený systém daňových stimulov pre výskum a vývoj a programy na podporu inovácií posilnia rozvoj oblastí excelentnosti a budú mať trvalý pozitívny vplyv na produktivitu a hospodárstvo ako celok. Zlepšenie riadenia štátom vlastnených podnikov a zintenzívnenie predaja takýchto podnikov a nevýrobných aktív by mali mať trvalý pozitívny vplyv na efektívnu alokáciu zdrojov v hospodárstve. Súčasťou plánu sú aj významné iniciatívy na zlepšenie postupov verejnej správy spojených napríklad s registráciou podnikov a platením poplatkov, a to aj prostredníctvom ich digitalizácie, a na podporu rozvoja zručností verejných činiteľov, čo by malo mať trvalý pozitívny vplyv na kvalitu poskytovania služieb podnikom aj domácnostiam.

(37) Investície do vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a zručností na trhu práce by podľa očakávaní mali mať dlhodobý pozitívny vplyv na ľudský kapitál. Investície do výskumu a inovácií by mali byť prínosom pre produktivitu a konkurencieschopnosť podnikov, zatiaľ čo investície do čistej energie, udržateľného cestovného ruchu, modernizácie systému dopravy, digitálnej a zelenej transformácie by mali štrukturálne zlepšiť udržateľnosť hospodárstva a časom prilákať ďalšie investície. Kombinácia obnovy budov z hľadiska energetickej efektívnosti a obnovy zameranej na odolnosť voči seizmickým javom by takisto mala priniesť trvalý vplyv na zníženie spotreby energie aj na zvýšenie bezpečnosti.

(38) Trvalý vplyv plánu sa môže posilniť aj synergiami medzi plánom a inými programami financovanými z fondov politiky súdržnosti, a to najmä vecným riešením hlboko zakorenených územných výziev a podporou vyváženého rozvoja.

Monitorovanie a realizácia

(39) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a vykonávania plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.

(40) Na vykonávaní opatrení v pláne obnovy a odolnosti by sa malo podieľať niekoľko štátnych inštitúcií. Hlavným vnútroštátnym orgánom povereným celkovou koordináciou a monitorovaním plánu obnovy a odolnosti by mal byť ústredný

koordinačný orgán, ktorý sa má zriadiť v rámci ministerstva financií a ktorý by zároveň mal aktívne monitorovať pokrok vo vykonávaní opatrení na základe míľnikov a cieľov stanovených pre jednotlivé komponenty. Bezprostrednú zodpovednosť za vykonávanie reforiem a implementáciu investícií v rámci plánu obnovy a odolnosti by mali niesť príslušné ministerstvá, zatiaľ čo konzistentnosť pri čerpaní zo všetkých fondov Únie bude zabezpečovať výbor pre vykonávanie na úrovni ministrov. V pláne obnovy a odolnosti sa ku každej zahrnutej investícii a reforme vymedzujú príslušné míľniky a ciele. Počet míľnikov a cieľov zodpovedá počtu opatrení a rozsiahlosti plánu vzhľadom na chorvátske hospodárstvo. Navrhované kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele použité v prípade míľnikov a cieľov sú dostatočne jasné, realistické a komplexné na to, aby sa zabezpečilo, že ich splnenie bude možné vysledovať a overiť. Keďže v pláne obnovy a odolnosti sa prezentujú komplexné koordinačné, vykonávacie a monitorovacie opatrenia, jeho realizácia by sa mala v rozhodujúcej miere odvíjať od administratívnej a implementačnej kapacity vykonávacích orgánov, pričom niektoré z nich je ešte potrebné identifikovať alebo zriadiť. Osobitnú pozornosť je preto potrebné venovať vytvoreniu štruktúry pre vykonávanie a koordináciu, v rámci ktorej sa predpokladá zriadenie ústredného koordinačného orgánu do konca roka 2021, ako sa uvádza v osobitnom míľniku.

(41) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa finančná podpora v rámci mechanizmu oznámila a uznala v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) 2021/241. V rámci nástroja technickej podpory sa má požiadať o technickú podporu, ktorá má pomôcť členským štátom pri vykonávaní ich plánu.

Výpočet nákladov

(42) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.9 prílohy V k nemu je uvedené odôvodnenie výšky odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

(43) Chorvátsko vo všeobecnosti poskytlo ku každému opatreniu podrobný rozpis nákladov s odkazmi na predchádzajúce podobné projekty alebo štúdie vykonané na odôvodnenie číselných údajov o nákladoch a primerané vysvetlenia metodiky použitej na stanovenie celkových nákladov. V prípade rôznych opatrení, pri ktorých nie je možné náklady podrobne určiť vopred, napríklad v prípade projektov, ktoré sa vyberajú prostredníctvom súťažných postupov, napr. výziev na predkladanie návrhov, sa v pláne obnovy a odolnosti vo všeobecnosti poskytuje odôvodnenie vychádzajúce z predchádzajúcich skúseností, že náklady nie sú neprimerané cieľom opatrenia. V prípade prevažnej väčšiny opatrení sa odhady nákladov považujú za primerané a realistické. Hoci Chorvátsko vynaložilo značné úsilie, aby poskytlo potrebné informácie o výpočte nákladov, metodika a odôvodnenie nákladov nepokrývajú dôsledne všetky prvky opatrení, pričom časti celkových nákladov v niektorých prípadoch nie sú dostatočne vysvetlené. V prípade obmedzeného počtu odhadov nákladov tieto do strednej miery prekročili rozsah nákladov stanovený porovnateľnými projektmi. Tomuto kritériu posudzovania výpočtu nákladov však nemožno prisúdiť vyššie hodnotenie, pretože v prípade uvedených odhadov nákladov použitá metodika nie je dostatočne dobre vysvetlená a súvislosť medzi odôvodnením a samotnými nákladmi nie je vždy úplne jasná. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou

nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému hospodárskemu a sociálnemu vplyvu na vnútroštátnej úrovni.

Ochrana finančných záujmov

(44) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom EÚ vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu finančných prostriedkov Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092[8].

(45) Systém na realizáciu plánu obnovy a odolnosti v Chorvátsku je opísaný primeraným spôsobom. Je koncipovaný koherentným spôsobom a je založený na spoľahlivých procesoch a štruktúrach, tzn. úlohy a povinnosti aktérov v oblasti kontrol a auditov sú jasné, príslušné kontrolné funkcie sú primerane oddelené a zabezpečuje sa nezávislosť aktérov vykonávajúcich audity. Koordinačným orgánom pre realizáciu plánu by malo byť riaditeľstvo pre makroekonomickú analýzu patriace pod ministerstvo financií. Ku každému komponentu a čiastkovému komponentu bol na účely vykonávania reforiem a implementácie investícií vymenovaný príslušný orgán na úrovni ministerstva a úradu ústrednej vlády v súlade s rezortnými právomocami stanovenými v zákone o systéme štátnej správy. Prípravou a zasielaním žiadostí o platbu Európskej komisii by mal byť poverený útvar národného fondu v rámci ministerstva financií, ktorý bude žiadosti zasielať každý polrok po overení dosiahnutia míľnikov a cieľov s priložením vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrnu vykonaných auditov. Úlohy orgánu auditu sú zverené Agentúre pre audit systému vykonávania programov Európskej únie (ARPA).

(46) Celkovo sa opatrenia, ktoré Chorvátsko navrhuje v pláne obnovy a odolnosti na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe nariadenia (EÚ) 2021/241 vrátane opatrení zameraných na zabránenie dvojitému financovaniu, posudzujú ako primerané. Míľniky súvisiace s určením právneho mandátu orgánov zapojených do vykonávania a kontroly, s koordinačným orgánom a modernizáciou IT systému by sa mali splniť pred predložením prvej žiadosti o platbu. Okrem toho by subjekty zodpovedné za kontroly mali mať oprávnenie zo zákona a administratívne kapacity na vykonávanie svojich plánovaných úloh za predpokladu splnenia míľnikov týkajúcich sa analýzy pracovného zaťaženia a z nej vyplývajúcich odporúčaní najneskôr v čase predloženia prvej žiadosti o platbu.

Koherentnosť plánu

(47) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a oddielom 2.11 prílohy V k nemu plán zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na

[8] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1).

vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.

(48) Štruktúru chorvátskeho plánu obnovy a odolnosti tvorí päť komponentov a jedna iniciatíva, ktoré sú koherentné a podporujú spoločné ciele stimulovať obnovu chorvátskeho hospodárstva a zmierňovať vplyv ochorenia COVID-19, prispievať k zelenej a digitálnej transformácii a inkluzívnemu rastu a zvyšovať odolnosť a konkurencieschopnosť chorvátskeho hospodárstva. Komponenty plánu, najmä „iniciatíva obnovy budov“, by zároveň mali prispieť k odstráneniu škôd spôsobených dvoma ničivými zemetraseniami, ktoré v roku 2020 zasiahli stredné Chorvátsko a ich následky sa prejavili v Záhrebe a jeho okolí a v regióne Banovina. Každý z piatich komponentov a daná iniciatíva stavajú na koherentných balíkoch reforiem aj investícií zahŕňajúcich opatrenia, ktoré sa navzájom posilňujú alebo dopĺňajú, prípadne sa navzájom posilňujú aj dopĺňajú zároveň. Naprieč rôznymi komponentmi a iniciatívami zároveň existujú synergie a žiadne opatrenie nie je v rozpore s iným opatrením ani nenarúša efektívnosť iného opatrenia.

Rovnosť

(49) Plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré by mohli pomôcť zvýšiť účasť žien na trhu práce. Očakáva sa, že k danému cieľu prispeje reforma trhu práce, ktorá uľahčí rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a vďaka ktorej sa nepriamo zníži rozdiel v odmeňovaní žien a mužov, ako aj vysoký rodový rozdiel v starobných dôchodkoch. V rámci plánu by sa mali financovať projekty v oblasti IKT zamerané na otázky rovnosti. Toto úsilie zahŕňa reformu systému vzdelávania, ktorej cieľom je zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetky deti, najmä zvýšením účasti na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a počtu vyučovacích hodín na základných školách. Chorvátsko by malo zaviesť služby sociálneho mentorstva, ktoré by mali ťažko dostupným skupinám prijímateľov, ako sú osoby so zdravotným postihnutím, obete násilia, bezdomovci, migranti, Rómovia a mladí ľudia, ktorí opúšťajú systém sociálneho zabezpečenia, poskytovať podporu a pomoc s hľadaním zamestnania. V pláne sa zabezpečuje niekoľko investícií na riešenie špecifických potrieb osôb so zdravotným postihnutím, napríklad opatrenia na zabezpečenie fyzickej prístupnosti budov a okolia obydlí, poskytovanie primeraných služieb mobility, podporu hybridného prístupu na pracovisko a zabezpečenie prístupu k digitálnym verejným službám.

Vlastné posúdenie bezpečnosti

(50) V prípade investícií do digitálnych kapacít a pripojiteľnosti bolo poskytnuté vlastné posúdenie bezpečnosti v súlade s článkom 18 ods. 4 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241. V pláne obnovy a odolnosti sa opisuje postup, ktorým národný regulačný orgán vypracoval návrh vyhlášky o náležitostiach a načasovaní vykonávacích opatrení na zaistenie bezpečnosti a integrity komunikačných sietí a služieb, ktorá zahŕňa požiadavky na zaistenie bezpečnosti elektronických komunikačných sietí a služieb 5G na základe odporúčaní uvedených v oznámení Komisie z 29. januára 2020 Bezpečné zavádzanie 5G v EÚ – Vykonávanie súboru nástrojov[9].

Cezhraničné a viacnárodné projekty

[9] COM(2020) 50.

(51) Plán zahŕňa cezhraničné a viacnárodné projekty v troch oblastiach. Po prvé, v rámci komponentu digitálnej transformácie plán obsahuje opatrenia týkajúce sa interoperability informačných systémov, medzi ktoré patrí vytvorenie, modernizácia a prepojenie základných registrov a zriadenie centrálneho systému interoperability v súlade s európskym rámcom interoperability. Po druhé, v rámci komponentu vzdelávania sa očakáva, že digitálna transformácia vysokoškolského vzdelávania bude stimulovať a urýchli výraznejšie zapájanie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania do cezhraničných a viacnárodných projektov, najmä do projektov, v ktorých je z hľadiska účasti nevyhnutnou podmienkou digitálna vyspelosť. Po tretie, súčasťou komponentu týkajúceho sa nakladania s odpadmi a vodného hospodárstva je program rozvoja verejných vodovodných sietí a program rozvoja verejných kanalizačných sietí, ktoré prinesú pozitívny environmentálny vplyv znižovaním znečistenia životného prostredia a vodných zdrojov, ako aj svojím príspevkom k ochrane vodných útvarov, pričom v tomto zmysle má ich vplyv cezhraničný a globálny charakter.

Konzultačný proces

(52) Chorvátsko pred predložením svojho plánu obnovy a odolnosti uskutočnilo konzultačný proces a po predložení návrhu plánu Komisii v decembri 2020 usporiadalo verejné konzultácie so zainteresovanými stranami. V období od januára do mája 2021 orgány zorganizovali viac ako 15 tematických stretnutí s rôznymi zainteresovanými stranami, kde predstavili príležitosti, ktoré plán obnovy a odolnosti Chorvátsku ponúka v konkrétnych oblastiach, ako aj jeho štruktúru, príslušné kritériá, proces a komplementárnosť s inými fondmi Únie. Pred prijatím plánu 1. apríla 2021 bolo jeho zhrnutie zverejnené a prezentované médiám. Po prijatí vládou bolo zhrnutie plánu zverejnené na webovom sídle vlády a 14. apríla 2021 sa o ňom rokovalo v parlamente.

(53) V pláne obnovy a odolnosti Chorvátska sa neuvádza, ako orgány plánujú zapojiť zainteresované strany do realizácie plánu. V rámci realizácie investícií a reforiem zahrnutých do plánu je do monitorovania prideľovania zdrojov na územnom základe nevyhnutné zapojiť všetky regionálne a miestne orgány a ďalšie zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán.

Kladné posúdenie

(54) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti Chorvátska obsahujúce konštatovanie, že plán uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v tomto rozhodnutí mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu plánu, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na vykonávanie plánu vo forme nenávratnej finančnej podpory.

Finančný príspevok

(55) Odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti Chorvátska predstavujú 6 393 794 220 EUR. Keďže plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241 a keďže objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako maximálny finančný príspevok, ktorý je k dispozícii pre Chorvátsko, finančný príspevok pridelený na plán

obnovy a odolnosti Chorvátska by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý má Chorvátsko k dispozícii.

(56) V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má výpočet maximálneho finančného príspevku pre Chorvátsko aktualizovať do 30. júna 2022. V súlade s článkom 23 ods. 1 uvedeného nariadenia by sa teraz do 31. decembra 2022 mala pre Chorvátsko sprístupniť suma prostriedkov na účely právneho záväzku. Ak to bude v nadväznosti na aktualizáciu maximálneho finančného príspevku potrebné, Rada by na návrh Komisie mala bez zbytočného odkladu zmeniť toto rozhodnutie tak, aby obsahovalo aktualizovaný maximálny finančný príspevok.

(57) Poskytovaná podpora sa má financovať z finančných prostriedkov, ktoré si Komisia vypožičia v mene Únie na základe článku 5 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053[10]. Podpora by sa mala vyplatiť v splátkach, keď Chorvátsko uspokojivo splní príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti.

(58) Chorvátsko požiadalo o predbežné financovanie v objeme 13 % finančného príspevku. Uvedená suma by sa mala Chorvátsku sprístupniť s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 a v súlade s ňou.

(59) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa prideľovania finančných prostriedkov Únie v rámci ktoréhokoľvek iného programu Únie okrem nariadenia (EÚ) 2021/241 ani postupy týkajúce sa narušenia fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu iniciovať najmä podľa článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nezbavuje členské štáty povinnosti oznamovať Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1
Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie plánu obnovy a odolnosti Chorvátska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2
Finančný príspevok

1. Únia sprístupňuje Chorvátsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 6 295 431 146 EUR[11]. Suma 4 631 762 551 EUR je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. S výhradou toho, že pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa vypočíta pre Chorvátsko

[10] Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

[11] Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Chorvátska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

suma rovnaká alebo vyššia ako uvedená suma, je k dispozícii ďalšia suma vo výške 1 663 668 594 EUR na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.

2. Komisia poskytuje Chorvátsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou. Suma 818 406 049 EUR sa sprístupňuje ako platba predbežného financovania, pričom zodpovedá 13 % finančného príspevku. Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.

3. Predbežné financovanie sa uvoľňuje s výhradou nadobudnutia platnosti dohody o financovaní stanovenej v článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 a v súlade s ňou. Predbežné financovanie sa zúčtováva pomerným odpočítaním od splátok, ktoré majú byť vyplatené.

4. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o financovaní je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Chorvátsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti. S výhradou nadobudnutia účinnosti právnych záväzkov uvedených v odseku 1 musia byť míľniky a ciele splnené najneskôr do 31. augusta 2026, aby boli oprávnené na úhradu.

Článok 3
Adresát

Toto rozhodnutie je určené Chorvátskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka